

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYACHI PEDAGOGLARINI KASBIY KOMPITENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING OMILLARI

Sultonqulova Guljahon

**Qo'qon davlat pedagogika instituti magistratura bo'limi
ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
(maktabgacha ta'lim) 2-bosqich magistrati**

Annotatsiya: Maktabgacha ta'limda zamonaviy ijodiy sog'lom raqobat muhitini yaratish tarbiyachi-pedagoglarning motivatsiyasini oshirish, ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish jarayonlari ta'lim mazmunini isloh etish kasbiy faoliyatini yaxshilash, shart-sharoit yaratish zaruratini belgilaydi.

Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari kasbiy kompetentligini takomillashtirishning omillari tadqiq qilingan bo'lib ushbu mavzu yuzasidan tajriba-sinov ishlarim Qo'qon shaxar 11-sonli maktabgacha ta'lim tashkilotida olib borgan tajriba-sinov ishlarim ham tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim tashkiloti, tarbiyachi-pedagog, kasbiy kompetentlik, omillar, o'z ustida ishlash.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining samaradorligi va nufuzini oshirishda pedagog kadrlarning salohiyati eng zarur komponent hisoblanadi. Salohiyatli va komponentli kadrlar bilan ta'minlangan muassasada ta'lim mazmunini amalyot bilan bog'lagan holda sifatli mashg'ulotlarni tashkil etilishi kafolatlanadi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari kasbiy-shaxsiy sifatlarni tarkib toptirish, ularni istiqboldagi pedagogik faoliyatga tayyorlash, bo'lajak tarbiyachilarda innovatsion, kreativ tayyorgarlikni shakllantirish kasbiy ijodkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish masalalari ko'plab olimlar tomonidan keng doirada tadqiq etilgan.

Xususan, Ibragimova Gulsanam Nematovna bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini kasbiy innavatsion faoliyatga tayyorlash tizimi, Xushnazarova M.N. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish va Gaynazarova Gulbahor Abdullayevna malaka oshirish jarayonida maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilari kasbiy kompetentligini rivojlantirish kabi mavzularda ilmiy tadqiqot ishlari olib borishgan.

Ushbu pedagog olimlar o'z tadqiqot ishlarini turli maktabgacha ta'lim tashkilotlarining tarbiyachi-pedagoglari ish faoliyatlarini o'rganish davomida olib borgan bo'lib biz ham o'z tajriba-sinov ishlarimizni Farg'ona viloyati Qo'qon shaxar 11-sonli maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari ish faoliyatlarini o'rgandik.

Buning uchun faoliyatimiz doirasida avvalambor maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari va ularning guruhidagi tarbiyalanuvchi maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tanishib, tarbiyachi-pedagoglar ish faoliyatini kuzatdik.

Keying bosqichda esa tarbiyachi-pedagoglari, tarbiyalanuvchi maktabgacha yoshdagi bolalar hamda ularning ota-onalari bilan anketa-so'rovnomani olib bordik va taxlil qildik.

Faoliyatimiz doirasida maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari kasbiy kompetentligini takomillashtirishning omillari mavzusida olib borilgan ilmiy tadqiqot ishlari, ushbu mavzuda chop etilgan maqola, darslik va o'quv qo'llanmalarni o'rgandik va tadqiqotimiz davomida maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachi-pedagoglari kasbiy kompetentligini takomillashtirishning omillarini ikki turga bo'lib o'rgandik sub'ektiv (ichki) va ob'ektiv (tashqi) omillar.

Faoliyatimiz davomida shunga amin bo'ldikki, tarbiyachi-pedagoglarni kasbiy kompetentlikni takomillashtirishga ta'sir etuvchi ichki omillarni uning individual-psixologik sifatlari bilan bog'lansa, ob'ektiv omillarga muhit va ta'lim shart-sharoiti bilan bog'liqdir.

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, har bir tarbiyachi o'z kasbiy kompetentligini rivojlantirish jarayoni avvalo o'z ustida ishlash, o'z- o'zini nazorat qilish bilan birgalikda pedagogik jarayonning qay tarzda yaratilgani va albatta pedagoglar jamoasining tarkibi ham o'z ta'sirini ko'rsatmay qolmaydi. Shu o'rinda E.V. Taranovning pedagogik muhitga moslashishga shunday ta'rifi yodimizga tushadi: "...shaxsning tashkilotning vazifalari, an'analari va istiqbollariga barqaror ijobiy munosabatini shakllantirish jarayoni, bu jarayon davomida shaxs o'zi uchun yangi faoliyatda faol ishtirok etadi, shaxslararo munosabatlar tizimi, ijtimoiy. -tashkilotning siyosiy va madaniy hayoti, u erda o'zini o'zi anglash uchun sharoit topadi va yangi muhitni uning hayotiy faoliyatining asosiga aylantiradi".

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Fotima QODIROVA, Shoista TOSHPOLATOVA, Nargiza KAYUMOVA, Malohat A'ZAMOVA MAKTABGACHA PEDAGOGIKA Darslik TAFAKKUR NASHRIYOTI TOSHKENT – 2019b-103
2. Gaynazarova G.A. Malaka oshirish jarayonida maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilari kasbiy kompetentligini rivojlantirish. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). ... diss. avt. – NAMANGAN., 2022. – 12-b.
3. Ibragimova G.N. Bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini kasbiy innovatsion faoliyatga tayyorlash tizimi. Pedagogika fanlari doktori (DSc). ... diss. avt. – T., 2021
4. Xushnazarova M.N. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). ... diss. avt. – T., 2021.
5. Gaynazarova G.A. Malaka oshirish jarayonida maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilari kasbiy kompetentligini rivojlantirish. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). ... diss. avt. – NAMANGAN., 2022.
6. <https://zapustibiznes.ru/uz/process-professionalnoi-adaptacii-lichnosti-profadaptaciya-eto-b-prinyat-s/>